

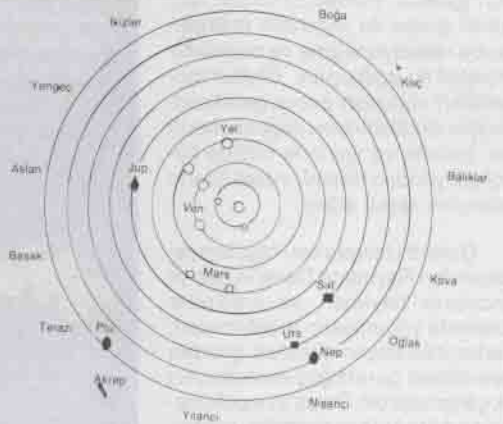
OCAK AYININ İLGİNÇ GÖK OLAYLARI

Zekeriya MÜYESSEROĞLU*

1992 yılında 3 Güneş, 2 Ay tutulması olmak üzere toplam 5 tutulma meydana gelecektir. Bunlardan ilki 4-5 Ocak'taki halkalı Güneş tutulmasıdır. Tutulma 4 Ocak'ta saat 22'yi 3 dakika geçe başlayıp, 5 Ocak saat 01.15'te tutulma ortasına erişerek sabah 04.06'da sona erecektir. Ülkemizden görülemeyecek olan bu tutulma, açıktır ki yer yüzünün tarih çizgisi civarındaki bölgelerinden izlenebilecektir. Japonya, Filipinler, Kuzey-doğu Avustralya, Güney-batı Alaska, Batı Kanada ile Pasifik Okyanusu'nun güneyi ve güney-doğusu haricindeki bölümü bu tutulmanın görülebilmesi için uygun konumlardır.

Ocak ayının başından sonana kadar, gün süresinde 1 saat 3 dakikalık bir uzama olacaktır. Bunun anlamı Güneş'in bizim ufukumuz üzerinde daha uzun süre kalmasıdır, başka bir deyişle Güneş'in gökyüzünde takip ettiği yol her gün biraz daha kuzeye kayacaktır. Güneş bu ay, Nişancı takımyıldızından Oğlak'a doğru ilerleyecektir.

* A.Ü.F.F. Astr. ve Uzay Bil. Böl.

Gezegenleri izleyebilme açısından şanssız bir aydayız. Sadece Jupiter (—1.9 kadir parlaklığında) geceleri göz ile görülebilecektir. İlave olarak, ayın ilk günlerinde Güneş doğmadan az önce Venüs doğu ufukunda olacaktır. Jupiter ve Pluton'un dışındaki gezegenlerin tümü Güneş yörüngesinde olduklarından, onları görebilmemiz olanaksız. Gezegenlerin gökyüzündeki konumları şekilde gösterilmiştir.

Uydumuz Ay, Ocak'ın 4'ünde yeniay, 13'ünde ilkdördün, 19'unda dolunay ve 26'sında sondördün evrelerinde olacaktır.

Trypanosomas brucei: Parazitin koruyucu mantosundaki VSGs antijenleri glikolipitlere bağlı. Hastalığın tedavisinde önemli olan, bu glikolipitleri sentezleyen enzimlerin inhibisyonudur.

manto yapısı çözülecek ve kompleman sisteminin mantodan geçişine imkân tanıyacaktır. Özgül olmayan immün reaksiyon sonucu, VSGs antijenlerinin değiştirilmesi önlenmiş veya geciktirilmiş olduğundan parazitlerin hepsi öldürülmüş olacak.

Oligosakkaritler, AIDS hastalığına karşı geliştirilen tedavilerde de önem kazanmıştır. Bilindiği üzere,

re, HIV-1 ve HIV-2 partikülleri, oligosakkarit bulutları tarafından çevrelenir ve AIDS virüsünün glikoprotein yapısının %50'sini karbonhidratlar teşkil eder. Virüs, bu oligosakkaritler aracılığıyla T-lenfositteki CD₄ antijenleriyle etkileşerek, T-lenfositin içine yerleşiyor ve gelişimini orada tamamladıktan sonra diğerlerini de enfekte ediyor. Üstelik, oligosakkaritlerden sorumlu enzimlerin viral değil de hücrel olduğu biliniyor. Bu bilgileri değerlendiren St.Louis Üniversitesi'nden İrene Schultz ve diğer bazı araştırmacılar, amino şeker analoglarının (Hücrel enzimlerin normalde yapıtaşı olarak kullandıkları bileşikler taklit eden moleküller), virüsün diğer hücrelere yayılmasını önlediğini gösterdiler.

Amerika'da Monsanto Şirketi, Gönüllü AIDS hastaları üzerinde bu amino şeker analoglarını denemeye başladı. İlk laboratuvar testleri başarılı sonuçlar vermişse de, yan etkilerin ne olacağı konusunda araştırmalar sürüyor. Olumlu ve tatmin edici sonuçlar alınması halinde, enfeksiyonu oluşturma mekanizmalarında oligosakkaritlerin rol oynadığı diğer viral enfeksiyonların tedavisi de mümkün olacaktır.

KAYNAKLAR

- New Scientist, 8 Aralık 1990.
- Lehninger-Principles of Biochemistry (Albert L. Lehninger).
- Review of Medical Microbiology (Ernest Jawetz, Joseph L.Melnick and Edward A.Adelberg).